

Hur allting började

Någon gång 1997 la **Anders Liljeqvist** upp en sida på domänen liljeqvist.com. Den hade inte mycket innehåll – en bild och en enda, lakonisk mening:

Yet another one of those personal web sites
without any meaningful content.

Under ganska lång tid hände sedan inte mycket med den.

Det var knappast unikt. Från den tiden hittar man åtskilliga sidor av samma art. ”Välkommen till Xs hemsida”. Innehållet brukade vara några bilder på husdjuren, kanske en lista på filmer man gillade, något recept, kanske en besöksräknare – och inte mycket mer.

Det var alltså inte så att Liljeqvist var ovanligt oföretagsam. Faktiskt precis tvärtom: Att skaffa en egen hemsida vid mitten av nittiotalet krävde en hel del arbete, kunskaper och tid.

För det första måste man ha tillgång till en dator,

vilket inte alls var självklart vid den här tiden. Datorer var dyra. Möjligheten att skaffa en persondator med tillbehör till ett förmånligt pris, betalat med avdrag på bruttolönen – den så kallade hem-PC-reformen – kom först 1998. Det var i och för sig inte ovanligt att ha en dator på arbetsplatsen, men den var mycket sällan uppkopplad på nätet. Få företag kommunicerade med mejl i mitten av nittiotalet.

Det krävdes därför också en hel del kunskap för att skaffa ett modem och en internetuppkoppling.

Om man lyckats få tillgång till nätet var nästa hinder att få disponera en server och skaffa ett eget domännamn. Vid den här tiden var det endast möjligt för aktiebolag att få en .se-domän – inte för privatpersoner. Alltså måste man ansöka i utlandet om till exempel en .com-domän. Därefter krävdes kunskaper om kodning i HTML, att kunna hantera ett ftp-program för att skicka de sidor man skapat till servern – och så vidare.

Ett litet antal entusiaster hade förutsättningar och tillräckligt mycket nyfikenhet för att ta sig an de nya möjligheterna.

Det hjälpte att vara rätt placerad. Internet var lite vanligare i universitetsvärlden; Liljeqvist studerade teknisk fysik på Chalmers i Göteborg. **Annica Tiger** var teletekniker och projektledare på Tele2. Hon blev en centralfigur och inspiratör när hon skapade och underhöll en HTML-skola på nätet, där många lärde sig att hacka ihop en enkel hemsida.

Flera av dessa kunde snart skaffa sig uppdrag som webbdesigners och sajtbyggare i den första web-boomen, när organisationer, företag och myndigheter bör-

jade utforska det nya mediets möjligheter.

Men vad skulle man egentligen ha en *personlig* sajt till?

I januari 1994 satte Justin Hall från Chicago upp sajten *Links from the underground* (www.links.net). Hall var bara nitton år. Webben – i den form vi känner den – var nio månader.

Tim Berners-Lee vid kärnforskningsinstitutet Cern hade visserligen publicerat idén till World Wide Web 1989, och den allra första sajten sattes upp internt på Cern i augusti 1991. Men det var den 30 april 1993 som Cern gjorde källkod och program för www fritt och gratis tillgängliga, vilket gjorde det möjligt för vem som helst att sätta upp en webbsajt. I slutet av 1993 fanns det hela 623 sajter i världen – men explosionen var igång. Webben hade klivit ut från universitet och forskningslabb och var i princip tillgänglig för alla.

Halls fokus var först just listor med länkar till nytt och kittlande innehåll. Det utan konkurrens mest populära var hans länkar till sex på nätet (ganska oskyldiga mätt med senare tiders mått). Annat var just ”underground”: han samlade länkarna på sidan *The weird, the wild and the wonderful on the WWW*, med innehållsförteckningen ”sex, drugz and spirituality, net nuggets, eye candy, music, literary links, science sites”.

Hall var inte ensam om att publicera sidor med länkar. Men ganska snart bytte sajten fokus: han skrev istället mer och mer om sig själv och sitt liv – om dejting, om college, om tonårs-angst, tripper, och om traumat med den alkoholiserade fadern som begått självmord.

Länkarna til andra sajter kom i bakgrunden, och *Links* blev i allt högre grad en växande och växlande självbiografi. Texterna samlades på sidor med adresser som /vita, /dox, /family, /law, som ständigt ändrades och länkades sinsemellan.

Men att följa med i allt som bubblade fram från Halls tangentbord blev allt svårare. Vilka sidor hade han nu uppdaterat?

I januari 1996 började Hall pröva ett nytt format. Korta, datum-märkta texter publicerades på sajtens första sida, och sparades sedan under adressen /daze. Den första anteckningen är från 10 januari:

daily thoughts, a useful notion (...)
Joey said he used to love my pages
but now there's too many layers (...)
sounds like a good idea to me,
I think I'm gonna have a little somethin' new
at the top of www.links.net
every day.

De ”dagliga tankarna” var dock oftare gårdagens händelser, nedkastade i korta, poesi-liknande rader med enbart små bokstäver. Första februari skriver han

a non-alcoholic poetry
party (...)
mariah fell asleep three hours ago
wakes up in time to catch this near comatose boy
in a calm fit of drama
tonight I didn't want to deaden my friends
I served no likker
but fruit drinks

Alla länkar gick till Halls egna sidor: ”alcoholic” till si-

dan om fadern och ”likker” till sidan om droger.

En notis den 21 december 1996 har ett ovanligt inslag – den innehåller en kort bokrecension:

I retreated from work today, recuperated. blew three colours of snot into my bandana, answered e-mail and finished my book about willie hearst. great reading, I recommend Citizen Hearst, by W A Swanberg, about the large publisher and manic character of the first half century william randolph hearst. fascinating read - sheds light on newspapers and politics, he died owning 18 papers in 12 cities, magazines, several castles. he ran for president, he was the subject of "Citizen Kane," he made movies, he started a war. he was a driven nut - a guy who just wanted to publish a lot.

Det finns ingen länk till boken eller till sidor om Hearst, men den sista meningen har Hall länkat till en presentationssida om sig själv:

if you want to learn about web publishing, I'd love to teach you. publishing your writings on the web is a great way to reach out to friends you don't even know you have yet.

Hall var fortfarande en tämligen självupptagen ung man, men det var inte fullt så mycket en ego-tripp längre. Han hade insett att det fanns många andra röster därute som förtjänade att höras.

Han kände sig så mycket som en missionär att han sommaren 1996 hade luffat runt USA med Greyhoundbussar ”through 17 cities across the american south, stayin' in homes and teachin' net”. Vid en frivilligverksamhet i Kansas hjälpte han till exempel drogmissbrukare och psykiskt sjuka att lägga upp hemsidor.

Och i maj 1997 kom Hall till Stockholm för att tala på den andra SIME-konferensen, Scandinavian Interactive Media Event.

Hall var nu en internetcelebritet, och den mest kända förebilden för genren ”online diarists”, offentliga dagböcker på nätet. Publiken på SIME var till stor del ”business people” och ”big corporate types”, blandat med unga entreprenörer. Hall pratade passionerat – ”people later told me they cryed some” – och utan manus om sig själv, och sin vilja att låta människor komma till tals via webben. Så länge att moderatorn, **Ulf Wickbom**, fick avbryta honom.

Sina egna upplevelser av försommar-Sverige beskrev Hall under rubriken *hej tak, it's Sweden!* på sidan www.links.net/vita/trip/scand/sweden/:

The trip was an obviously distorted vision of swedish reality; somebody bought me booze, food, good times. Most my time was spent in the capitol of stockholm, which svante sez is as much reflective of sweden as san francisco is of america. I also took a trip around the archipelagos, the islands near stockholm (which is itself an island - the venice of the north). I spent most of my time there in a sauna, cooking alcohol deep into my cells and sailing.

Nobody bought me swedish woman; it was the first time I'd traveled abroad since Ireland, and I saw clear I think the erotic possibilities of a stranger. I have nothing lurid to link from here, because.

Dock fick Hall med sig något mer från Sverige: en cd med sångerskan **Susanne Rosenberg**, som gjorde ett visst intryck på honom:

no kidding. This is some piercing shit.

I figured it might be good source material for some DJ remixing or some techno whatever or something. It's just weird.

Hall hade fått en inspelning med kulning: en urgammal teknik för ordlös, ljudstark sång i ett extremt högt tonläge, med ett kommunikativt syfte – att kalla hem korna till fäboden. Det speciella med kulning är dess osannolika räckvidd: den kan höras på många kilometers avstånd.

Det låg nära till hands att dra paralleller till den fantastiska räckvidden hos den moderna, ännu ovanliga kommunikationsbärare, som Hall själv använde.

Svenska nätdagböcker började dyka upp under 1996 och 1997, och Justin Hall var en tydlig inspirationskälla. I Sverige var **Nanok Bie** och **Svante Tidholm** (som bjudit in Hall till SIME) tidiga nätskribenter med egna sajter.

Det fanns ännu få program för att redigera webbsidor. Liksom Hall skrev de flesta HTML-kod för hand – rad för rad, sida för sida. Problemet med att behöva skaffa ett domännamn och en server hade dock minskat, tack vare de webbhotell som börjat växa upp.

Från och med maj 1996 hade medlemmar på Telias webbportal Passagen möjlighet att lägga upp egna webbsidor. Medlemskapet var gratis, och gav en yngre grupp möjlighet att skaffa sig hemsidor; en grupp som dessutom hade tid att uppdatera dem löpande.

De erbjöds ”Passagens hemsidesverkstad – hur man skapar sin egen hemsida med HTML-kod”. Det fanns

instruktioner för ”Hur lägger jag upp min hemsida?”, vilket dock fortfarande krävde överföring av filerna via ftp (file transfer protocol) och ett särskilt program. Dessutom fanns smått och gott som script för ”Räkna-re, klocka eller datumvisare – enkelt och snabbt på din hemsida”. Även Postens konkurrerande webbportal, Torget, gav möjligheten att skapa egna hemsidor.

Det enkla ”dagbok” fick vid den här tiden också ett mer trendigt namn: ”reloads”. Dagboken skulle uppdateras, ”reloadas”, ofta, helst varje dag. I början av 1997 satte Nanok Bie upp Reload-listan, en sajt som länkade till en utvald skara dagboksskrivare.

Om någon gav nätdagboken ett ansikte i Sverige, var det reloadaren **Petra Jankov**.

– Jag började med internet 1995. Min pappa är en ”early adopter” och har byggt och programmerat egna datorer sedan sjuttioalet. Jag har haft egen dator sen jag var sju eller åtta.

– Senare fick jag en PC med Windows 3.11 – det var himmelriket! – och ett 14.4-modem. Så sa pappa: Nu har du hela världen därute, det är bara att börja. Jag lärde mig ganska snabbt att göra hemsidor: Jag gjorde en för Kulturkammaren och en för Bronsåldersmuseet i Norrköping ...

Tjugotvå år gammal flyttade Petra till Stockholm: hon hade fått jobb som först html-kodare och sedan webbredaktör på Torget, Postens webbportal som öppnades 1996. I mars-april 1997 upptäckte hon Reloads, och tyckte det var otroligt tufft.

– Vad häftiga de var som vågade lägga ut allt vad de gjorde! Då började jag också skriva dagbok på nätet.

– Och det var ju otroligt spännande när Justin Hall kom till Sverige. Han var ju lite ... guden.

Vid SIME våren 1997 skrev flera svenska medier om Hall. På hösten uppmärksammade de fenomenet med svenska nätdagböcker. I september intervjuades Petra av tidningen Metro. Hon kommenterade det själv på sin dagbok:

Stressat hela veckan och har inte hunnit skriva....Blev intervjuad av Metro igår och på måndag är vi med. :-)
Svårt att förklara varför man skriver dagbok å journalisten lyckades få Reload-listan till en mailinglista ett par gånger men jag hoppas hon förstår att det inte är det till slut. Jag sa ifrån om korr....Sen var det Drrling-fest.
Ganska trevligt. Träffade glada reloaders, Andreas, Peter, Daniel, Elin, Chris, Christian å Kicki å jag :)
(25 sep 1997)

I tryck fick artikeln rubriken *De lägger ut sina liv på Internet*. En månad senare gjorde ”tjejmagasinet” Bam-bola på ungdomskanalen ZTV reportage med Petra:

Blev intervjuad av ztv idag. Med kameror och allt. Det gick väl ok. Det gick så snabbt. Jag tyckte inte hon hade börjat fråga förrän det var slut. Sen fick jag fejka att jag jobbade, fejka att jag skrev dagbok, gå omkring och se naturlig ut ... (14 okt 1997)

Året därpå var hon gäst i **Alice Bahs** talkshow på TV4, och i början av 1999 medverkade hon i dokumentären *Framtid.se*, som gjordes av **Folke Rydén** och sändes på SVT.

– Jag var någon sorts exempel på den nya generationen, att jag levde mitt liv på nätet, minns Petra Jan-kov Picha idag.

– Det var eftermiddag, men det skulle se ut som det var morgon. Jag har morgonrock, jag går från min säng till mitt köksbord, jag tänder en cigg och sätter på datorn och kollar dagböcker det första jag gjorde på morgonen. Många av dagböckerna skrevs på natten, eller sent på kvällen så det fanns att läsa ikapp när man vaknade.

– Jag framstod som ... lite konstig, som måste kolla internet det första jag gjorde, men nu sitter ju alla med sin telefon och kollar på nätet hela tiden!

– När jag gjorde det för femton år sedan var jag ”konstig”! Nu är vi alla där ...

I ytterligare en artikel från samma tid är rubriken *Inget är hemligt på www.reload.org – Alla kan läsa Petras dagbok*.

Fast så öppet var det inte alltid. Reportern på ZTV undrade om Petra skrev allt hon gjorde och tänkte? Ja, svarade Petra, i princip allt, men hon använder omskrivningar: anspelningar, dikter och utdrag ur låttexter för att inte avslöja för mycket. ”Så när jag läser det om två år kommer jag ihåg hur jag kände då”. Kanske kan ”någon smart person gå in och läsa och få ihop det om dom vill. Men någon vilt främmande kan ju aldrig veta.”

Fast efter ett par år lade hon ner dagboksskrivandet. Det var när släkten och vännerna hemifrån i Norrköping hade fått internet och började läsa vad hon skrivit. Någon blev sur (trots omskrivningarna), och andra oroade sig. ”Du skriver väl ingenting om mig?”

Petra Jankov var relativt ensam om att vara öppen med sitt riktiga namn. De flesta skribenterna var täm-

ligen anonyma, inte alla kunde kontaktas per mejl, och bara den närmaste kretsen visste vilka de var egentligen.

Många tidiga dagbokssidor har idag raderats, men förvånansvärt många finns kvar. De tidigaste Reloads-sidorna har försvunnit. Men från 1998 finns en del material bevarat på Internet Archive. Då hämtade sajten material från 35 dagboksskrivare.

”Reloadarna” presenteras med förnamn eller pseudonym i en lista till vänster: Amme, Anders, Anne, Camilla, Chris, Christian, Cissi, Daniel. Alla är unga; kvinnorna är i knapp majoritet. Ett klick på namnet och skribentens senaste text laddas in till höger på sidan.

Texterna handlar påfallande ofta om att man håller på att göra om sin hemsida. Ämnen som fester, plugg och kärlekstrassel känns delvis igen från Hall, men är inte på långt när lika självutlämnande eller självförbrännande. Här ett representativt urval texter från Reload och ett par andra dagbokssajter:

Idag 'gate-crasha' vi en fest! Jag lärde mig uttrycket för några dagar sen, det betyder att man går på en fest fast man inte är bjuden! Vi åt massa god buffé-mat och blev jättemätta och drack öl och blev jättefnissiga och det kostade ingenting! Bra va! Tror att jag ska 'gate-crasha' fester lite oftare.

(Petra, 18 april 1997)

Jag drömde att postskåpet på jobbet hade flyttats tillbaka till sin ursprungliga plats.

Hur faaan kan man drömma något så jävla meningslöst?

(Mick, hösten 1997)

till verkligheten:

*se på den, verkligheten, låt den komma till dig, låt den
döda dig om den vill*

SLUTA KÄMPA SNÄLLA

du gör det inte för dig själv du är lurad

*öppna bara ögonen och ta emot det du får - det är me-
ningen att du ska må som du mår!*

*jag e så fylld av hat mot den här staden, världen, männis-
korna som försöker sätta namn på allt:*

(Svante, 3 dec 1998)

Ibland är man glad och ibland är man ledsen. Ibland gör man en hemsida och vill lägga ut den innan den är fin. Som jag har gjort ung. Dagbokssidan är iaf klar och jag tyckte att det var nog med klagomål på den förra så nu lägger jag ut den. (Jeanette, 21 feb 1999)

En dålig start på dagen. Jag gick ut som vanligt efter att ha sagt till Jennie att jag visst följer med henne och tränar, och hittar inte cykeln. Borta. Min älskade lilla cykel, min Rocinante, Borta. Jag blev helt förtvivlad faktiskt. Gick upp och lånade Jennies cykel, grupperbetade om Weber ('Finns det tydliga klasskillnader i dagens Sverige?') (Anne, 9 sep 1999)

vaknade av klockan idag. Den ringde klockan åtta. Trött, startade tvn och lyssnade på tv4 ett tag tills jag vaknade lite mer av tv-ljudet. Gick upp, åt vaniljfil med fruktmüsli och kollade mejl lite snabbt. Tvn stod på och plötslig var klockan kvart i nio. (X, 4 maj 2000)

Uppmärksamheten kring dagböckerna gjorde att fler ville komma med. Men det var inte givet för alla. Man måste ansöka om att bli en i gänget, och sedan fick man vänta på sin eventuella plats. I januari 1998 fick de suktande beskedet från de ansvariga på reloads.org:

www.reload.org
EMMA
HÅKAN
HANNA
HOWSER
JEANETTE
JOCKE
JOHAN
KAJSA
KARIN
KICKI
KRIBB
KRISTIAN
KRISTIN
LABOLJAN
MALIN
MARIA
MIKAEL
NICKE
PETRA

fredag 980918
rent praktiskt. så var det väl en vanlig fredag, sen knatade emma, petra och jag till mosebacke och kollade carl-einar häckner. soft! :) härligt att höra lite göteborgska åxå. larvade iväg till kvarnen av ren lathet för att det var nära, hinkade massa rödvin och oliver. träffade kim (kompis från alingsås) som jag inte sett på över ett år. skojs! han såg ut att må bra och pluggade idéhistoria. knatade hem frammåt natten över söder och zonkade i min älskade säng...

men vad hjärnan var full av var massor av helt andra saker...

torsdag 980917
ouahou, en ny, härlig dag på jobbet! biff med bambuskott och lättöl med emma på gang wang till lunch, sen shoppade vi grip på core. känns bra! :)

fika med mike på el muggo halv 6. har visst varit bra surf... han ska tydligen köpa en gura också, skojsigt! chris dök in precis innan jag skuttade iväg i regnet med min älskade skate och mike cyklade mot fotbollsmatchen! ;)

hann hem och samla ihop lite oanvänarvänliga kläder innan jag tog 4:an nästan till petra. massa glädningar där; zandra, malin, petra, jenny, kristina, sofia... och en jättehög kläder. öl och klädytarkväll. trevligt! :) malins fest hade varit skojs, hon hade dock väldigt på ett glas och uppvisade värsta blåmärket. aji! annars verkade alla ganska glada :)

ramlade hem vid halv tolv... trött.

onsdag 980916
lite småbakis och stel. fetfrukost bland de älskade knotten. sen köcka pedagogiska övningar och jobbsnack hela dagen innan vi drog hemåt. en pizza panini med pepsi max i sala city. ganska trevligt med en toalett. :) kom hem frammåt kvällen efter att ha lämnat av alla. dusch, fästingkoll, zonk.

Reloads från "Kicki".

Inte helt otippat är det typ hur många som helst som vill vara med på Reload. Du kanske tror att det bara är många men det är MÅNGA. Därför tar vi in hela åtta stycken den här gången. Listan på folk som vill vara med är lång och kom du inte med nu kanske det faller sig så nästa gång. Folk som tjarar och är arga är i regel bara jobbiga. (22 jan 1998)

Men det fanns fler möjligheter: Webb-pionjären Annika Tiger lade upp en egen sida med en samling med länkar till *Dagbok på nätet*, med ett par hundra deltagare. Fler forum tillkom senare.

Dagböckerna i allmänhet och reloads i synnerhet var framför allt ett ungdomsfenomen. När Annika Ti-

ger startade sitt vuxna dagboksskrivande i augusti 1997 måste hon förklara sig:

Tja, varför lägger man upp en hemsida egentligen? Och i mitt fall fyra stycken ... och nu till råga på allt en vuxen variant av reload? Säg det?

Men även yngre dagboksskrivare ställde sig ibland samma fråga: vad är poängen?

Har funderat lite på varför man gör en sån här site. Den handlar ju bara om mig. Vem fan vill veta så här mycket om mig, min poesi, mina åsikter, min konst och mitt liv. Hur många läser den här dagboken egentligen? Varför lämna ut sig själv på det här sättet egentligen? Vad är det som gör det så speciellt bara för att det ligger på nätet? Jag skulle aldrig göra en ständigt uppdaterad självbiografi i pappers format och gå och dela ut till folk jag aldrig träffat. Men det är väl där skillnaden ligger. Jag ser inte dig just nu och jag kan inte veta om du har vart här. På så sätt så får jag väl genom siten nån slags självbekräftelse utan att behöva vara socialemotionellt engagerad.

Är det nån som har nån aning om vad jag snackar om? Trodde väl inte det, jag har i alla fall knappt någon aning. (Mattias, 4 juli 1999)

Det fanns förstås en spännvidd i dagböckerna. Några var mer drivna skribenter – eller blev. En del dagböcker beskrev människor som kämpade med sina problem och sig själva, vilket kunde vara fängslande och säkert hade en terapeutisk effekt för skrivare och läsare. (Genren återkommer efter några år hos dem som bloggar om sina eller sina närmastes svåra sjukdomar). Men det mesta skrevs för en liten krets och var i ärlighetens

namn oftast både trivialt och pubertalt. Och vad var egentligen poängen?

Nätdagböckerna var pionjärer för personlig publicering på nätet. Men de var inte bloggar. De var inte heller bloggarnas förfäder, utan snarare en kusin, en parallell gren på samma stamträd.

Och det handlar inte i första hand om att själva ordet ”blogg” inte hade uppfunnits då. Nätdagböcker och reloads var, med få undantag, precis så begränsade som de framträder här. De kan vara tidsdokument idag; men med få undantag saknade de redan då syfte, innehåll och publik bortom en smal krets av främst de närmast inblandade.

Visst finns det flera som idag hävdar att de ”bloggat sedan 1996” (eller ännu tidigare). Men det stämmer dåligt; några väsentliga delar saknades. Hade det stannat vid nätdagböcker hade den mediarevolution vi ser frukterna av idag aldrig inträffat.

Parallellt med nätdagböckerna började nämligen en annan publiceringsform att spira. Den skiljde sig till syfte, form, innehåll och grundfilosofi från nätdagböckerna. Men för att hitta ursprunget måste vi gå utanför Sverige igen.

De 623 sajter Justin Hall faktiskt kunde överblicka i början av 1994 hade växt till 10022 i slutet av året. Tolv månader senare, i början av 1996, bestod webben av ungefär hundra tusen sajter. Ytterligare ett år senare, 1997, var de en miljon.

När webben växte blev innehållet bredare, mer varierat, och därför mer användbart. Men också mer

svåröverskådligt, och det blev allt mer tidsödande att hitta och hålla koll på vad nytt och nyttigt som dök upp.

Det var vid denna tid (i maj 1996) som Ines Uusman, då kommunikationsminister, påstods ha sagt att internet var en övergående fluga. Vad hon i själv verket sa var att *”jag tror inte att folk i längden kommer att vilja ägna så mycket tid, som det faktiskt tar, åt att surfa på nätet.”* Hon tillade att *”kanske är det övergående och sedan blir inriktningen mer specificerad”*.

Uusman var inte skeptiskt till webben i sig, men till det riktninglösa surfandet. Och hon var ingalunda ensam om det. William Gibson, science fiction-författaren som gjorde begreppet *cyberspace* känt, sa i en intervju i salon.com samtidigt exakt samma sak:

... [the web] becomes this monster time-sink. You can just sit there forever. Looking. Looking. And maybe not finding anything. Seeing a lot of goofy stuff.

Några effektiva sökmotorer fanns ännu inte. Men här fanns ett behov att täcka, menade Gibson:

Pretty soon I think there'll be people who make a living pre-surfing it for you. There's a real need for that ...

Den 1 april 1997 började entreprenören och utvecklaren Dave Winer publicera en snabb, daglig samling av länkar med korta kommentarer på sajten Scripting News.

De flesta av länkarna gick till resurser för programmerare och utvecklare: samlingar med kodexempel, artiklar om webbt teknikens utveckling eller nya produkter från de stora programvaruföretagen, instruktioner och

utbildningsmaterial. Sådant som kunde komma till användning, och som var bra att kunna hitta tillbaka till.

Andra sajter hade publicerat listor med länkar före Winer. Det amerikanska forskningsinstitutet NCSA (National Center for Supercomputing Applications), som utvecklat den tidiga webbläsaren Mosaic, publicerade en daglig lista med nytillkomna servrar under rubriken "What's new". Svenska Sunet.se gjorde motsvarande. Men det var i princip bara en rakt av-listning, eventuellt med korta, neutrala beskrivningar, men ingen egentlig värdering av nyttan.

Andra la upp en daglig länk till en slumpmässigt vald "Dagens sajt". Eller gjorde som Justin Hall ursprungligen gjort, länkar till det coola, häftiga eller kuriösa – sådant som kunde kittla en ännu övervägande ung publiks smak. Men syftet var i grunden oftast att dra intresse till den *egna* sajten och det *egna* innehållet; en sorts marknadsföring, alltså.

Hur egendomligt det än kan verka idag, fanns det därför något nytt i Winers snabba kommenterade översikter: en uttalad nyttoaspekt och ett personligt redaktörskap. Winer "för-surfade" webben åt sin publik, med en "mer specificerad inriktning".

Scripting News var också extremt enkelt utformad: en sida med enbart text, där varje ny dags länkar lades till överst på sidan. De enda rubriker som fanns var varje dags datum. Det skiljde den radikalt från många andra sajter, där ivriga webbdesigners experimenterade med mer och mer grafik, animeringar och "interaktivitet" – vilket gjorde sidorna plågsamt långsamma med den tidens modem-uppkopplingar. Scripting news var

■ **Saturday, April 26, 1997**

"Mason Hale takes a second look at WebObjects".

■ **Friday, April 25, 1997**

DaveNet piece: "No Theories Needed".

WebMonkey: [Should you use a wizzy HTML editor?](#)

[A faster, small-footprint web browser from two guys in Norway.](#)

Interesting: [HDML](#).

■ **Thursday, April 24, 1997**

"Mail Starting 4/24/97".

Wesley Felter: [Pointcast support](#) for Frontier-built websites.

Tim Paustian: [Frontier CGI scripting tutorial](#).

Jesse Berst has a [radical viewpoint](#) on Microsoft and Java.

May 10-11 in Santa Clara: [Be Developer Conference](#).

En bit av Scripting News första månad, april 1997.

istället extremt snabb. (Sidorna på links.net såg också spartanska ut, men Justin Hall la i själva verket ner mycket omsorg på utformningen i HTML: han växlade mellan olika typsnitt, olika storlekar, och bestämde exakt var varje textrad skulle brytas för att ge avsett intryck. Till och med i andras intervjuer med honom in-

sisterade han på att få kontrollera radbrytningen.)

Winer var utvecklare, men med en stark drift att skriva och kommunicera. Han var också missnöjd med hur pressen rapporterade om datorindustrin. Sedan ett par år drev han en inflytelserik mejlinglista, DaveNet, där han skrev utförliga och kritiska essäer. När de som kritiserats – bland dem en viss Bill Gates – svarade på mejlen sammanställde han en del av deras synpunkter, gav i sin tur svar på tal och skickade tillbaka till listan. Essäerna arkiverades efterhand på en enkel sajt.

I sitt företag Userland hade Winer utvecklat programvaran Frontier, med vilken han enkelt kunde skicka text till en webbserver. Funktionen hade han ursprungligen utvecklat för att hjälpa strejkande journalister att publicera egna nyheter under en tidningskonflikt i San Francisco i slutet av 1994.

Frontier automatiserade den rad av ganska komplicerade steg som krävts tidigare. Släppte man bara textfilen i en särskild mapp på hårddisken, kopierades den automatiskt till sajten, märkt med dagens datum. Enkelheten i verktyget gjorde det också lätt att slänga ner en fil dagens skörd av länkar.

Även om Winer hade ett huvudfokus, började det snart slinka med länkar som speglade mer personliga intressen: till sidan *"Can you read Hawaiian?"* eller till en sajt med sångtexter. Han la till andra anteckningar – när Texas härjades av tornados la han in en länk till CNNs rapporter och anteckningen *"prayers for our friends in Austin, from the land of many earthquakes"*. Han noterade att han hört någon säga

dealing with Apple is 'like being in bed with an 800 pound gorilla, only the gorilla has epilepsy.' Cute!

Efter hand började Winer också föra en tydlig dialog med läsarna, om ideer till nya projekt, efterlysningar och frågor:

Interesting idea: We could implement Netcaster's push functionality with Frontier and MacBird and menu sharing.

Question: Does anyone have a MFC/Mac implementation of menu sharing? Send mail to dwiner@well.com. Don't worry if you don't understand what this means.

It would be great if someone who knows Frontier got [this job](#).

October 7 is the three-year anniversary of DaveNet. Permanent link to this item in the archive. I'm going to do a special piece for that day. Suggestions?

Det fanns ytterligare några tidiga pionjärer, som prövade en liknande form jämsides med Winer. **Michael Sippey** gjorde tidigt 1997 ungefär samma resa som Winer, från längre essäer till korta noteringar, på sajten theobvious.com. **Stephen Heaslip** hade använt ett liknande format redan 1996, för dataspels-sajten bluesnews.com, men för ett mer begränsat fält.

Men det var utan tvekan Winer som satte bollen i rullning. Han hade redan en läsekrets tack vare sin mejlinglista, han var en driven skribent och redaktör – och han hade utvecklat ett verktyg perfekt avpassat för formen, som förenklade publiceringen radikalt och gjorde det enkelt att hålla uppe tempot.

Winer fick snabbt en liten men trogen publik, som

gillade den lätta, personliga stilen. En del var förbryllade över blandningen, och efterlyste ett ännu mer ”specificerat” fokus. Men så småningom klarnade det för de flesta att Winer inte slängde in en och annan udda eller lättare länk av beräkning, som lockbete för läsare – utan för att de intresserade *honom själv*.

Och han fick snabbt fler efterföljare. **Steve Bogart** använde också Frontier, och skapade något mycket likt Scripting News bara en månad senare, 1 maj 1997, på sajten NowThis. Fler tillkom efter hand, med namn som CamWorld, GrokSoup, PigDog ...

Ännu en av dem som gillade Scripting News var **Jorn Barger**. 17 december 1997 satte han upp sin egen sajt, *Robot Wisdom* (också med hjälp av Winers mjukvara), även den med dagliga uppdateringar och anteckningar i en rad ämnen som intresserade honom – allt från James Joyce, över artificiell intelligens (AI), till psykologiska arketyper i skönlitteratur.

Barger var liksom de andra från början klar över att hans skrivande var publikt; han hoppades hitta personer ”som skulle kunna se sambanden mellan hans många intressen”. Han beskrev sitt syfte med sajten i termer som ”utforskning” och ”upptäcktsresande”. Senare förklarade han:

By that point, the web had grown into a vast impenetrable treasure cave, generally in pitch blackness. I desperately wanted someone to ‘turn on the lights’, so I could see what was there, what treasures were there for my enjoyment.

Han ville att sajten skulle vara som en loggbok över

vad han hittade på webben. En ”day-to-day log of his reading and intellectual pursuits”. Barger kallade sajten en *weblog* – och ett nytt begrepp var fött. De första dagarnas inlägg länkade till en undersökning av gängkultur i Chicago, en bra sajt med bokrecensioner, material om grönt jordbruk och en artikel om vinstdrivande fångelser.

Under 1998 växte skaran med weblog-entusiaster. Om dagböckerna mest hade attraherat studenter och yngre, så var det snarare människor i början av yrkeskarriären, som fascinerades av den här publiceringsformen. De flesta fanns i den dynamiska webb- och it-sektorn i Californien. Ett gemensamt drag var att alla hade ett professionellt specialintressen – något de var riktigt bra

Från Jorn Bangers Robot Wisdom.

Tue, Mar 3, 1998

Joyce Maynard's long biographical portrait of her dying mother: [multipage] http://www.joycemaynard.com/articles/daughter_idx.html

...what my mother had seen was her younger daughter alone on a frosty pond, skating in endless circles. "I took one look at you and knew something was wrong," she said last month, with utter clarity, despite the tumor pressing on her brain. And hearing her say that, I began to cry.

Women lead the way out of corporate soul-death: <http://www.sjmercury.com/breaking/docs/042736.htm>

When asked what it would take to lure them back to corporate America, 58 percent of women answered "nothing"

Secretary of State Madeleine Albright on the Today Show last week:

"If we have to use force, it is because we are America! We are the indispensable nation. We stand tall. We see further into the future."

NEW: Search these weblogs via AltaVista (see bottom of page)

Cheaper than satellites for cellphone networks: **blimps:** <http://www.techweb.com/wire/story/TWB19980228S0001>
[YMMV]

på – men att de också var nyfikna på

Alla tog inte till sig termen ”weblog” från början. Flera kallade sig ”filters”. **Jesse James Garret** kallade sin sajt *Infosift* – det vill säga ”säll”. Men tanken var densamma: att göra ett personligt urval av vad nätet erbjöd och dela med sig av det.

Oavsett vilket namn de använde, började de under 1998 uppfatta sig som en grupp. De länkade och refererade oavbrutet till varandra. Webbloggar var i allra högsta grad en konversation. Det gick visserligen ännu inte att kommentera enskilda inlägg. I stället uppmuntrades läsarna att svara via mejllistor. Eller på sina egna webbloggar.

I januari 1999 hade Garrett samlat ihop en lista över de likasinnade: ett tjugotal sajter. **Cameron Baret** fick den i ett mejl från Garrett, och publicerade den givetvis på sin webblogg *CamWorld*, i en smal spalt till höger om huvudspalten. Sådana listor – snart kallade *blogrolls* – blev ytterligare ett typiskt drag hos webbloggarna.

I mitten av den första blogrollen hittade man webbloggen *PeterMe*. Skaparen **Peter Merholz** var designer och användbarhetsspecialist med en förkärlek för ordlekar och rätt usla vitsar. Ur sitt namn skapade han domännamnet *peterme.com*, och därifrån vitsade han till begreppet *petermemes* för sina tankar. Ett av sina inlägg kallar han för en *guyde* och förklarar med illa dold förtjusning:

Get it? It's a guide to guys. Guyde. Whoo-ee!

I april eller maj 1999, halvtannat år efter att Barger myntat begreppet weblog, noterade Merholz att han i

fortsättningen skulle uttala web-log som wee-blog – ”or blog for short”.

Termen ”blog” var ingen omedelbar succé. Peter Merholz skämtade: det låter lite som ett ulkande; men våra sajter är ju trots allt lite som uppkastningar – av information!

Men själva formatet appellerade i vilket fall till allt fler. Antalet webblogger växte; i december 1999 fanns det uppemot fyrahundra, enligt **Brigitte Eaton**, som på sin sajt förde den första katalogtjänsten över dem.

Hur man skrev på sin blogg utvecklades, från Winers ursprungliga telegramartade enradningar. Länkar var fortfarande det centrala, men man hänvisade till fler ställen i samma inlägg, knöt ihop, jämförde och kompletterade. Urvalet blev efterhand lite bredare och formen mer varierat och personligt – men, och det är viktigt, fortfarande *skrivet till en publik*. Man kan enkelt se skillnad på en nätdagbok och en blogg bara genom att räkna personliga pronomina: i bloggen är det långt mycket vanligare med *you* (*du/ni*):

If you read only one thing today, read this New York Times [article on Kosovo...](#)

[Mindtools](#) - helping you live an excellent life!

More Salon haiku. If you quote these, for Pete's sake include the authors' names

I en av de första artiklarna om bloggar i traditionella media förklarade journalisten **Rebecca Mead** det nya mediet så här:

Having a blog is rather like publishing your own, on-line version of Reader's Digest, with daily updates: you troll

Join the [CamList](#), and interact with other Camworld readers:

Email Address:

Thursday, January 28, 1999

[Future Predictions, Forecasts, and Speculations for the Coming Third Millennium.](#)

Gee, [thanks PigDog](#).

[Yahoo to Buy Geocities](#). [Interesting!]

Lots of little changes and additions to Camworld recently. As always, if it looks funky in your browser, don't hesitate to send me a screenshot.

Wednesday, January 27, 1999

My referrer logs turn up some [interesting links](#) sometimes.

An interesting concept. Rafe Colburn is [keeping a journal](#) as he writes his upcoming computer book [about SQL].

Sometimes I get [email that makes me scratch my head](#).

[International Technical Communications Bibliography](#).

[Search by Email](#). Yes, you heard me right. My good friend Michael

Last Updated

12:01 a.m. - 1/28

Got a Link?

WebLogs

[Scripting News](#)
[Hack the Planet](#)
[Manifestation](#)
[Flutterby](#)
[jig.net](#)
[Whump](#)
[Robot Wisdom](#)
[Honeyguide](#)
[Tomalak's Realm](#)
[WindowSeat](#)
[PeterMe](#)
[Memepool](#)
[BradLands](#)
[Haddock](#)
[NowThis.com](#)
[rc3](#)
[GrokSoup](#)
[NTKnow](#)
[Perfect](#)
[PigDog](#)

[more weblogs](#)

Resources

[Newslinx](#)
[Newshub](#)
[Ezine-Newsletters](#)

Cameron Barretts CamWorld, med världens första blogroll till höger.

Kommentarsfälten hade ännu inte gjort entré – men notera att läsarna uppmanas att interagera genom att mejla.

the Internet, and, when you find an article or a Web site that grabs you, you link to it – or, in weblog parlance, you “blog” it.

Som kontrast hade deltagarna på Reloads-sajten i Sverige däremot fått instruktionen: ”inte några länkar eller sånt tjafs”! (29 sep 1997).

past petermemes

January 31, 1999

An interesting attempt at a [visual language](#).

January 29, 1999

Use English correctly--[lose a job](#). Actually, this story is the most depressing thing I've heard of this week.

Remember when AOL was potentially "dead"? This [Wired piece from December 1996 on AOL](#) is a really fun read in retrospect.

January 27, 1999

You know, I love Web design, but what I really want to do is [direct](#).

Nifty animations show you [how chocolate is made](#).

A smart and funny [homepage](#). Rants about science, religion, supermodels, and life in the suburbs.

January 26, 1999

[Catharsis](#).

A while back I pointed to [Stick Figure Death Theater](#). That site seems to have started a craze. Recently I've visited [Stick Death](#) and [le Théâtre du Bâton Figure](#). In fact, Yahoo now has a

**Några poster från Peter Merholz webblogg Peterme.
I nedersta inlägget ser man hur länkar började samlas i
grupper.**

Skillnaden mot dagböckerna var klara och tydliga. Dialog i stället för monolog. Utåtriktad i stället för inåtvänd. Massor av länkar, inte få. Oftast öppen med avsändarens identitet – mot oftast anonym.

Strängt taget var det bara ett par ytliga egenskaper som var densamma: att publicera ofta, och att märka inlägget med dagens datum.

Nej, bloggarna växte inte fram ur nätdagböckerna, trots att det ofta påstås så idag. Inte i någon av de samtida artiklarna om det framväxande fenomenet nämns ”online journals” eller ”diaries”.

Winer, Sippey, Garret, Barret, Barger och flertalet av de tidiga – inga hade heller skrivit nätdagböcker innan. Istället hade så gott som alla drivit mejlinglistor eller varit aktiva på Usenet (en tidig internettjänst som till sin funktion påminde mycket om en mejlinglista), innan de startade webblogger. I april 1999 noterade till exempel Peter Merholz ännu en:

Ed Vielmetti, who runs the Vacuum mailing list and it's adjunct home page, has recently begun his own weblog. While strong in Ann Arbor focus, it also contains lots of nice random bits on the types of things that folks like Ed and I care about – memes, information structures, social organization, and random cool things found on the Web. And his sundry marginalia, expose a delightfully scatterbrained quality.

Några år senare konstaterade Economist:

What, then, is a blog? A “personal online journal” is the definition that most newspapers, including The Economist, offer when they need to be brief. That analogy is not wrong, but nor is it entirely right (...) This defini-

tion misses the main point about blogs. Traditionally, journals were private or even secret affairs, and were never linked to other journals. (...) Blogs, by contrast, are social by nature, whether they are open to the public as a whole or only to a small select group.

Uppenbarligen hörde nätverk, länkar och kommunikation till de ursprungliga definierande egenskaperna i en blog.

Petra Jankov kände samma sak när bloggarna började slå igenom i Sverige några år senare.

– Det fanns en kommunikation inbyggd i bloggen. Den öppna dialogen om vad man skrev fanns inte i dagböckerna på nätet. Kommentarer fick man när man träffades offline eller i privata mejl.

1999 var året då dotcom-bubblan svälde med rekordfart. Från januari till december fördubblades i runda slängar indexvärdet på Nasdaq-börsen, där de 371 nya internetföretagen var noterade. Särskilt under årets sista månader steg kurvan steg nästan lodrätt.

Många förstod inte att det var en bubbla de levde i; några ville tro på en ”ny ekonomi” som skulle ge ständigt högre börskurser i oändligheten.

Nasdaq fortsatte att rusa i höjden med ytterligare femtio procent under bara de tre första månaderna år 2000. Men den 10 mars 2000 gick luften ur den övervärderade aktiemarknaden, och Nasdaq började falla. Och den föll. Och föll. Och föll. I Sverige kom fallet att symboliseras av konkursen i klädsajten boo.com, med mer än två miljarder i skulder efter bara några månaders verksamhet.

Bland alla uppblåsta it-bolag i dotcom-bubblan fanns ett tvåmansföretag som hade gnetat sig fram, utan riskkapital och glättade prospekt för börsintroduktion. **Meg Hourihan** och **Evan Williams** hade på hösten 1998 börjat utveckla ett ta fram ett ambitiöst projekthanteringsverktyg, kallat Pyra.

Under arbetet insåg de att de behövde ett enkelt sätt att dela anteckningar, idéer och länkar med varandra, och spara dem. Som en webblogg – men bara internt. Som ett sidoprojekt skrev Williams vid årsskiftet 1998/99 ihop ett litet verktyg för ändamålet.

Dave Winers Frontier hade gjort det lätt att publicera inlägg, men att installera det och få det att fungera var fortfarande krångligt. Williams genidrag var att bygga sitt verktyg som ett formulär i en webbläsare. Ett textfält att skriva i, och en Publicera-knapp. Installation behövdes plötsligt inte. Enklare kunde det inte bli. Williams kallade det *Stuff*.

Under våren 1999 började de också använda verktyget för sina egna webbloggar – *Megnut* och *EvHead* – och sedan för företagets sajt, *Pyralerts*. De postade uppdateringar om det som skulle ha blivit PyraLabs riktiga produkt, projekthanteringstjänsten.

Men Pyras ambitiösa huvudprojekt gick så småningom i stöpet. Istället verkade det som om det enkla uppdateringsverktyget hade en oväntad potential.

Williams tolkade om substantivet *blog* (en blogg) till ett verb, *to blog*. En som skriver en blogg blir då en *blogger*. I juni 1999 registrerade Williams domänen *blogger.com*, och i augusti fick det före detta *Stuff*, nu omdöpt till *Blogger*, premiär för allmänheten.

blogspot

What is it?

Blogger is an automated weblog publishing tool.

What does it do?

You make posts to your weblog (or your What's New page or any other web page you want to update frequently with chronologically sorted posts) by submitting a form on this web site, and the results immediately show up on *your* site, with *your* design.

How does it work?

Magic! Well, actually, you provide Blogger a template of your page (or use the default) that indicates where you want your posts to appear. When you make a new post, you'll get a "Save to Server" button that will automatically FTP your new page to your web server. No muss. No fuss. Total control.

Wow, where do I enter my credit card number?

Blogger is free. Try it out.

Registered Users

Please log in.

Username

Password

remember me

New Users

Please choose a username and password.

Username

Password

Verify Password

[Create a New Blog >>](#)

Copyright © 1999 Pyra.com Ltd.

Blogger is integrated with and powered by Pyra – the collaborative web site management tool.

Den allra första Blogger-versionen.

Ännu hävdade man att Blogger var "integrerad med och drevs med Pyra" – den applikation som aldrig blev något.

Idén låg i och för sig i tiden. Ett par liknande webbaserade publiceringstjänster hade sett dagens ljus vid ungefär samma tid, eller strax innan.

I maj 1999 hade **Paul Kedrovsky** tröttnat på sin egen weblog *GrokSoup*. Han öppnade sin lösning för

andra, som därigenom kunde skapa webblogger på hans server. Det gjorde groksoup.com till den första server-baserade weblogtjänsten.

I juli satte **Andrew Smales** upp en motsvarande tjänst kallad *Pitas* (som i pitabröd – ett omslag att stoppa innehåll i). Och redan i april hade **Brad Fitzpatrick** satt ihop ett litet meddelandesystem för sig och sin rumskompis vid universitetet i Seattle (ungefär som Pyras båda grundare). Så småningom tillkom fler studenter, och under namnet *LiveJournal* kom det att få hundratusentals användare. Men det utvecklades från början mer som en dagbokscommunity; det krävdes tidigt att man blev inbjuden av någon som redan var ”inne”.

Pitas och Groksoup fick en del användare, men blev inga succéer. Delvis kan det ha berott på att ens blogg fick en adress som www.groksoup.com/Site/Schweitzlog/ eller alice.pitas.com. (Detsamma gällde två serverbaserade weblogtjänster som Dave Winer lanserade i slutet av 1999, weblogs.com och editthispage.com.)

Blogger kunde däremot driva en blogg på en domän man själv hade. Det uppskattades vid den här tiden av webbens tongivande namn, som redan hade etablerade domäner som de inte ville överge.

Men framför allt var ingen av konkurrenterna lika enkel att hantera som Blogger.

Groksoup las ner efter ett par år; *Pitas* finns fortfarande kvar och systertjänsten Diaryland.com.

Kanske var de bara lite för tidigt ute. I september 2000 lanserade Blogger sin egen server-baserade tjänst,

If high school yearbooks were online

Wouldn't it be cool if high school yearbooks were online? Then I'd make this a link: Colin Frye. We went to [high school](#) together, 2500 miles from where I ran into him Friday night.

May 9, 1999 Uncategorized

Meg Hourihan drömmer om Facebook (!) i den tredje posten på sin weblog Megnut, i maj 1999. (Layouten är inte original.) Till hösten stod det "This site soon to be powered by Blogger" i sidfoten på Megs blogg.

Blogspot. Nu hade blog-fenomenet börjat uppmärksammas mer och mer. Tillströmningen av helt nya intresserade, som inte redan hade egna sajter eller krävde en personlig domän, var stor.

Varken traditionella medier eller fackpress hade uppmärksammat webbloggarnas/bloggarnas framväxt under 1999. Allt hade överskuggats av dotcom-hysterin. (Ett av de få undantagen var **Dan Gillmor** på San Jose Mercury News, som startade en egen weblog i oktober 1999.)

På försommaren 2000 började en del artiklar dyka upp. Ett skäl var att här fanns ett internetfenomen som faktiskt fortfarande växte – i ruinerna efter konkursade e-drömmar.

Man ser nu att ordet "blog" blir mer och mer vanligt, och används synonymt och omväxlande med weblog – även på en och samma sajt. "Blog" hade en fulsnygg kvalitet som trots allt kändes äkta, efter tiden med slickade dotcom-buzzwords.

Bloggar i sig fick också en tydlig cred som något genuint, till skillnad från alla luftslott som visat sig värdelösa. **Brennan O'Keefe** skrev

Just when it seemed that the din of e-business would drown out any individual personal voices left on the web, a chorus of new voices broke out.

Under rubriken *The blogging revolution* skrev **Biz Stone** den 7 juli en presentationsartikel i onlinemagasinet *Webreview*:

[T]he business world scrambled for ways to 'monetize' the internet and capitalize on its fertility. Then they paved it all and built a mall. But behind the scenes of today's Web, swollen with e-stores, bloated with search engines, and exploding with mega-portals offering streams of relentless, commercialized content and 'free services,' a real revolution is taking seed. The Web is going back to its early days, but it's taking back technology (...) all in the form of a 'blog'. Created by feisty, intelligent, opinionated, and sometimes subversive people or small groups, blogs are the future of personal publishing (...) they are the next big thing in the development of the Internet.

Stone går igenom vad bloggar är och hur de funkar, komplett med en ordlista över blogg-termer.

I augusti förklarar **Steve Outing** på *Editor & Publisher Interactive* webbloggarnas framgångar för medieindustrin:

[M]ost news Web sites (...) are bland and corporate. (...) 'Weblogs' are in many ways the antithesis of traditional news Web sites. They ooze personality, are quirky, creative, sarcastic, unpredictable, fun. (...)

The idea is more than just a list of links on a particular topic, however. Bloggers typically pour their personality into their logs, and develop personal relationships with their readers. (...) Interaction between reader and author is the name of the game

Här hade Outing en viktig poäng. ”Berätta om dig själv”, var uppmaningen till dagboksskrivarna. Men de triviala detaljerna om hur de snöt sig eller vad väckarklockan stod på snarare dolde bilden av personen. Bloggarna skrev om vad som intresserade dem – och därigenom lärde vi känna dem bättre, genom deras länkar.

Media har mycket att lära av webblogger, skriver Outing, och citerar Dan Gillmor:

Gillmor wonders why the news industry isn't jumping on the idea. 'It amazes me that more people (in the news industry) aren't already doing this,' he says. 'It just astounds me. It's so obvious!'

Mycket är ovanligt framsynt, och det skulle dröja åtskilliga år innan media förstod det:

Just about any section of a newspaper or magazine could be the genesis of a Weblog. A food section might have a food editor do a recipes Weblog, for example — a feature that's sure to attract a loyal following of "foodies."

I november publicerade New Yorker den första stora artikeln i traditionella media om bloggar: *You've got blog* som fokuserade på ”blog-romansen” mellan Meg Hourihan på Pyra och bloggaren **Jason Kottke**. (Titeln var en anspelning på den romantiska filmen *You've got mail* med **Meg Ryan** och **Tom Hanks** från 1998.)

Allt detta gav bloggrevolutionen nytt bränsle. Nu

började bloggar också sprida sig utanför USA.

Bland de allra första svenskar som prövade verktyget var Anders Liljeqvist. Den statiska sidan ("without any meaningful content") på liljeqvist.com byttes sommaren 2000 mot en sida genererad av Blogger. Men något bloggande blev det inte – bara något enstaka inlägg. Sedan gick sidan tillbaka till statiskt innehåll.

– Jag tror att mitt stora problem med dem var att jag var tvungen att ge dem login-detaljer för min server, säger Anders Liljeqvist idag. Den säkerhetsgrejen oroade mig. Efter Blogger gick jag tillbaka till statiska sidor som jag byggde för hand eller med Adobe GoLive, innan jag började experimentera med en hemsnickrad php+mysql-lösning.

Just då tillbringade Liljeqvist ett år i Australien.

– Jag kommer ihåg att jag följde folk som Kottke, men minns inte hur jag hittade dem. Jag läste inga svenska grejer. Jag kommer ihåg att jag tyckte det var spännande med engelska sajter och att vara del av en internationell community.

På nyåret 2001 hade Blogger etthundratusen registrerade användare.

När fler och fler upptäckte bloggverktygen kom de naturligtvis att användas för att publicera många typer av innehåll; mer än bara länkdelande.

Många dagboksskrivare och reloadare övergav mellan 2003 och 2005 sina hembyggda verktyg eller sin handskrivna HTML-kod, och gick över till ett bloggverktyg. Grenen på stamträdet böjde sig in mot och gick ihop med sin parallell.

En hel del nya bloggar hade sällan eller aldrig någon länk, det som definierat det nya mediet. Var de då bloggar – eller något annat? Frågan är förstås omöjlig att besvara.

Finns det då något skäl att peka på den ursprungliga skillnaden, trots att den så småningom suddades ut? Eller är det bara pedanteri?

Det är förstås bara min personliga uppfattning – men ja, jag tycker det är viktigt att reda ut.

Den sociala grundkaraktären i dagens alla sociala medier är – menar jag – omöjlig att förstå eller extrapolera från de tidiga nätdagböckerna.

För det första ledde det tydliga sociala ingångsvärdet hos de tidiga bloggarna till en snabb och betydande teknisk utveckling: RSS-tekniken för att sprida innehåll, pingar och trackbacks för att automatiskt koppla ihop bloggar som kommenterade varandra, permalänken för att garantera att länkar inte bröts. I dagböckerna fanns inget som genererade sådan utveckling.

För det andra att bloggarna var öppna; man behövde inte ansöka om att bli antagen i någon grupp eller ett community för att publicera. De var personliga, men inte privata. De uppmuntrade till kontakt mellan människor.

För det tredje – och detta tycker jag är det viktigaste – var bloggarna pionjärer för *ett öppet och oegennyttigt delande*: det tänkesätt som idag ofta formuleras som ”sharing is caring”. Man bloggade inte bara rena länkar, utan många andra typer av resurser och material för sin egen skull; men om någon annan kunde ha nytta av det – varsågod, ta det!

Det är ett DNA som är tydligt igenkännligt även när skillnaden mellan dagböcker och bloggar senare blev allt mindre. Det är något mycket mer väsentligt än det form-mässiga ”publicera ofta med omvänd kronologisk layout”. Det vitaliserade också utan tvekan den dagboksmässiga sidan, och blev svaret på den många gånger upprepade gånger: *vad är poängen med det här, egentligen?*

* * *

Men hur började bloggarna i Sverige? Det ska vi gå igen i nästa kapitel.

Men innan vi lämnar den stora världen, låt oss bra se vad som hände med en del av dem som spelade viktiga roller för bloggans utveckling.

Justin Hall kom tillbaka till Sverige flera gånger. Några år in på 2000-talet gifte han sig, minskade sitt skrivande, studerade film och startade ett dataspelsföretag. Ett tag var hela hans sajt bortplockad, men arkivet är nu (2013) tillbaka online. Hall fortsätter skriva och filma – i mindre omfattning.

Petra Jankov Picha gick så småningom över till att bland annat skriva en bokblogg. Den går idag på sparlåga, men hon driver nu bloggen glomdaord.se.

Anders Liljeqvist har fortfarande kvar sin domän och arbetar i Australien.

Jason Kottke skapade 5 mars 2000 permalänken i Blogger; en viktig del i bloggandets utveckling. Han och **Meg Hourihan** gifte sig 2006.

Av bloggans fyra urfäder gick det sämst för **Jorn Barger**. Han marginaliserades när han publicerade fler och fler antisemitiska inlägg på Robot Wisdom, och är idag mer eller mindre försvunnen, sannolikt både hemlös och arbetslös.

Peter Merholz grundade Adaptive Path, ett av de mest inflytelserika företagen globalt inom design, användbarhet och user experience. Där hamnade också **Jesse James Garret**. Han blev känd som pionjären bakom Ajax-tekniken som låg bakom den vitalisering av webben som kallades Web2.0.

Dave Winer har fortsatt att debattera och kommentera på Scripting News. Han har fortsatt att utveckla en rad mindre program och tjänster, och bidragit till minst två viktiga delar av webbtekniken: RSS och SOAP. Han var också en av inspiratörerna bakom podcasting. I december 2013 twittrade han: *”Idea: Why don’t we have a reunion of the first generation bloggers.”*

Evan Williams hade svårt att hålla Blogger flytande när it-bubblan kraschade samtidigt som antalet användare exploderade. Men han drog en vinstlott när Google köpte tjänsten 2003. Han blev sedan, tillsammans med **Biz Stone** en av grundarna av ett nytt företag som gjort honom ännu mer förmögen – Twitter. Hans senaste företag är Medium; ännu en ny typ av verktyg för egenpublicering.

Vill man spåra ursprunget till bloggar kan man i och för sig gå längre bak i tiden. Mycket av det som vi tror är ultramodernt har i själva verket mycket djupa rötter. I boken *Writing on the wall: Social media, the first 2000 years* visar journalisten och historikern **Tom Standage** på ofta häpnadsväckande likheter mellan bloggar och sociala medier idag, och tidigare medieformer i historien:

I femtonhundratalets Europa kallades formatet *commonplace books*: stora anteckningsböcker där renässansmänniskor skapade personliga samlingar av citat, dikter, textutdrag, skämt, gåtor, sånger, teckningar med mera, för att ha dem till hands när de behövde dem. Filosofen **Erasmus av Rotterdam** förordade uttryckligen *commonplace books* som ett sätt att hantera det informationsöverflöd som stressade läskunniga människor efter tryckerikonstens genombrott.

Anteckningsböckerna delades dessutom ofta mellan vänner och bekanta: skickades runt, för att andra skulle kunna kopiera bra saker, och även lägga till egna kommentarer och anteckningar. Standage kommenterar:

Then as now, people enjoy being able to articulate their interests and define themselves by selectively compiling and resharing content created by others.

Ett tidigt sådant bevarat dokument är det så kallade *Devonshire Manuscript*, i vilket bland andra **Anne Boleyn, Henrik VIII:s** andra hustru, antas ha bidragit med dikter och kommentarer, och som skrevs mellan 1534 och 1539. Man antar att flera av de citerade dikterna och sångerna var anspelningar på kärleksförhållanden vid hovet, för dem som var insatta. Petra Jankov hade nog ingen aning om att hennes listiga sätt att skriva hade mer än 400 år på nacken – och använts av en drottning av England.